

روز سی ام

بها یکر بال

سه شنبه ۳۰ تیر ۱۳۳۱

دانشگاه گاندو، اگر پیروز شیرازی شورش

متن کامل نطق پیشوای محبوب و قهرمان ملل شرق جناب آقای دکتر محمد مصدق

اگر زندگانی تو ام با آزادی و استقلال نباشد

بقدر پیشیزی ارزش نحو اهدا است

ملت ایران اگر خواسته باشد در ردیف سایر ملل جهان مقام و موقعیتی را که شایسته او و گذشته پر افتخار اوست بار دیگر

احراز کند باید از محرومیت و مشکلات نگریزد و از فداکاری و جانبازی نترسد
روز سی ام تیر در تاریخ مبارزات ممتد ملت ایران فراموش نشدنی است

هموطنان عزیزم

بمناسبت تصادف با روز سی ام تیر یادبود شهیدانی که جان خود را در راه استقلال و عظمت کشور فدا کرده اند مراسمی بر پا خواهید کرد که هم مراتب تکریم و احترام قلبی خود را بروح پاک این سربازان مجاهد راه حریت و آزادی تقدیم کنید و هم بدینوسیله ایمان و علاقه باطنی خود را بادامه مبارزه ای که این رادمردان فداکار در راه آن شربت شهادت نوشیده اند ابراز و اظهار نمایند.

روز سی ام تیر در تاریخ مبارزات ممتد ملت ایران فراموش نشدنی است زیرا در این روز تمام افراد ملت از هر طبقه و مقام در مقابل تحریکات اجاب یکدل و یک زبان قیام و اقدام کرده اند و تا بقصد نرسیدند از پای ننشستند در این روز تاریخی عده ای از گرامی ترین فرزندان ما بافتخار شهادت نائل شدند و با خون پاک خود نهال آمل ملت را آبیاری کرده اند تا بهمت آیندگان روزی بارور و سایه گستر شود و ملت ایران از نعمت امن و آسایش و استقلال واقعی و آزادی حقیقی برخوردار گردد.

اگر در آن روز آن مردم بیدار و هشیار نبودند و این حادثه را با ایمان و علاقه بی شائبه خود نسبت بادامه نهضت ملی تلقی نمیکردند و زمام سرنوشته خویش را بدست حوادث نامعلومی می سپردند نه تنها آینه خود را دچار خطرات عظیم کرده بودند بلکه افتخارات گذشته خویش خطمحو و بطلان می کشیدند اما خوشبختانه بکس آنچه اجاب تصور می کردند ملت ایران با روشن بینی و بصیرت کامل بآینده خود می نگریست و خویش را برای مقابله با هر حادثه ای که او را از ادامه مبارزه بازدارد آماده و مهیا می داشت و از هیچ مشکلی حتی

مرگ بیم و هراس بدل راه نمیداد .
حادثه سی ام تیر بوته امتحانی شد که ملت ایران در خود گذاخت و زر خالص او را از عیار فساد و تباهی جدا کرد و محک تجربه ای بود که افرادی اراده و استعصام و همچنین خیانت کاران بصلح ملی و دست نشاندهگان سیاست اجنبی از آن آلوده و رسوا بیرون آمدند .

پس اگر در این حادثه عده ای از عزیز ترین فرزندان ما بدرجه شهادت رسیدند برای وصول به هدف مقدسی بود که این قیام ملی در پیش داشت و فزای ظاهری آنان ضامن بقای استقلال کشور و دوام حیات ملت شد و چون بطیب خاطر برای جهاد در راه حق و حقیقت و تقوی و فضیلت تنبیرک دادند در این سودا سرامای حیات و زندگانی جاوید حاصل کردند و در مقابل این فداکاری البته تا ایران باقی است نام این آزاد مردان در سوره و دیباچه تاریخ افتخارات کشور و عظمت و بزرگی ثبت و ضبط خواهد شد و اثری که با خون پاک خود در تحکیم مبانی ملت و اساس استقلال مملکت برجای گذارده اند یاد آنان را پیوسته در دلهای ما و نسلهای آینده باقی و برقرار خواهد گذاشت .

هم وطنان عزیز
نهضت مقدس سی ام تیر نشان داد که ملت ایران در مبارزه با اجانب بیاباداری و استقامت مصمم است و ثابت کرد که این ملت آنجا که بای شرافت و استقلال مملکت در میان باشد مرگ را بر زندگانی آلوده به ننگ و رسوائی ترجیح میدهد و به هیچ قیمت از ادامه نهضتی که آنرا بیهیای خون فرزندان خود خریداریه است باز نخواهد ایستاد .

لایب خاطر دارید که سال گذشته در چنین روزهایی دولت از ادامه خدمتگزاری مایوس شد زیرا از هر جانب خود را با موانع و مشکلاتی مواجه می دید که دست سیاست اجنبی فراهم کرده بود . در آن ایام نیز مانند این روزها دست تحریکات و دسایس اجانب از هر جانب در کار بود و دولت که میبایست تمام کوشش و نیروی خود را در آن دقایق حساس در راه پیشرفت آمل ملت صرف کند بیشتر اوقات خود را برای مقابله و مواجهه با اینگونه تحریکات مصروف میداشت و در نتیجه از هدف اصلی خود که پیشرفت نهضت ملی بود باز می ماند و این تنها آرزوی بیگانگان بود که دولت را خسته و ناتوان کنند و از میدان مبارزه بدر برند عاقبت این گرفتاریها و کارشکنیها دولت را چنان در تنگنا و فشار گذاشت که راهی جز کناره گیری در پیش نداشت و ناچار شد بار مسئولیتی را که ملت بردوش گذاشته است در نیمه راه مبارزه بر زمین گذارد . اما بلا فاصله معلوم گشت که ملت ایران با کناره گیری این دولت از کار موافق نیست و بهر قیمت که ممکن باشد نخواهد گذاشت این جهاد مقدس بی نتیجه و ناتمام بماند .

قیام بی نظیر سی ام تیر و فداکاری بی ماندنی که عموم افراد ملت در این روز از خود نشان داده اند نمود ارواحی از عزم راسخ ملت ایران به دوام بقای نهضت ملی بود که به صورت ابراز عقیده عمومی دائم بقیاء و ادامه خدمتگزاری این دولت درآمد .

این رستاخیز ملی ثابت کرد که مردم ایران با واقع بینی و توجه کامل بصالح خویش راه خود را انتخاب کرده و دیگر هیچ قیمتی از آن باز نخواهند گشت . بیگانگان که در کمین بودند پس از این واقعه دانستند که این بار برخلاف انتظار باملتی بیدار و علاقه مند با استقلال خویش سروکار پیدا کرده اند و دیگر ممکن نیست با حیل و تیرنگ این ملت را از ادامه طریقی که بدشواری تیموده است بازدارند و او را بهمان سر منزل اول برگردانند و مردمی را که برای تامین مقاصد حقه خود با کمال شهامت و شجاعت حتی تن بمرگ داده اند بفریبند .
گشوده است و در تاریکی یاس و حرمان راهی در پیش بای مطامع خود می بینند ولی چون هنوز اکثریت قریب باتفاق ملت در عزم خود راسخ و در تصمیم خویش پایدار است هرگز بقصد نخواهند رسید و از این غبار کدورت کمرترین کردی بر دامان ملت ایران نخواهد نشست .

هم وطنان عزیز

قیام سی ام تیر و جانفشانی و استقامت بی دریغ ملت و قطع امید اجانب از اینکه بتوانند در میان اتحاد و اتفاق ما رخنه ای ایجاد کنند در پیشرفت ملت ایران بسوی مقصد و هدف نهائی خود بیش از آنچه بتوان گفت پر ارزش بود و مفید و مؤثر افتاد . اکنون بر ما فرض و واجب است این سرمایه معنوی را که در بهای خون پاک عزیزان خود بدست آورده ایم و بزرگترین ضامن پیروزی ملت در این مبارزه و وجهه مقدس خواهد بود مفت و رایگان از دست ندهیم و اتحاد و اتفاق خود را با کمال دور اندیشی و خالی از هر گونه شائبه غرض ورزی و کینه توزی حفظ کنیم و نگذاریم حریف مکار این حربه قاطع را از دست ما بگیرد و با ایجاد نفاق و پراکندگی ما را چنان بخود سرگرم و مشغول کند که آمل ملی خویش را بکلی فراموش کنیم و از پیشرفت بسوی مقصد نهائی بازمانیم .

ملت ایران اگر خواسته باشد در ردیف سایر ملل بزرگ جهان مقام و موقعیتی را که شایسته او و گذشته پر افتخار اوست باز دیگر احراز کند باید از محرومیت و مشکلات نگریزد و از فداکاری و جانبازی نترسد . ما نباید زندگانی را بهر صورت

کریمپور شیرازی

بروان پر افتخار شهدای گلگون گمن

سی ام تیر

ای شهیدی که بخون خفته و کلگون کفنی
ای عزیزی که بخون غرقه ز عشق وطنی
ای جوانی که در آزادی ایران عزیز
چهره کلگونی و خندانی و خونین کفنی
ای حبیبی که با آزادی و جان بازی
شهره شد نام بلند تو بهر انجمنی
ای وطنخواه شریفی که نبودت ز وطن
بهره جز تیر جفاقی و کهن بیرهنسی
ای هزارگی که بخون گشته پر وبال تو غرق
از سیه کاری و خون خواری پیره ز غنی
ای جوانی که ز خون دل مردانه تو
گشته سیراب و برومند درخت کهنی
ای بر چهره عزیزی که در ایام شباب
خفته در خاک ز بیداد بلید . اهرمنی
ای شهیدی که دم مرگ نوشتی بر خاک
(پیشوازنده و جاوید) ز خون بدنی
جامه غرقه بخون تو چو شد بر چم دوست
خشم دانست که تو کساره لشکر شکنی
سرو جان در پی جانان بگرفتی بر کف
تا نکوبند که عاشق شی و لاف زنی
جان شیرین بنهادی بسر عشق وطن
تا که پرویز بدانند تو همان کوه کنی
سر قدم کردی و سینه سپر تیر بسلا
تا صف خصم بدانند که تو رویتنه تی
سینه چاک ترا دیدم چو مادر خندید
پدری گفت بنام تو که تو فرزند منی
نازم آن لحظه که خونین دهنت خندان بود
تا نکوبند که گریانی و خونین دهنی
نازم آن غیرت و آن همت و آن عزم بلند
که جز ایران بدم مرگ نکفتی سخنی
ای بخون خفته شهیدان بشما باد سلام
ای کفن بوش عزیزان بشما باد سلام

و کیفیت که بما عرضه شود دوست بداریم و بدان قانع و خرسند باشیم . اگر زندگانی تو ام با آزادی و استقلال نباشد بقدر پیشیزی ارزش نخواهد داشت .
برای رسیدن باین هدف عالی تاریخ زندگانی ملل بزرگ عالم شاهد مبارزات و مجاهدات و گذشتها و فداکاری هاست سرنوشته مات ایران نیز در طول تاریخ خود همواره با این گونه محرومیتها و مصائب توام و همراه بوده است و در همان موارد ملت مامواع و مشکلات را با بردباری و شکیبائی تحمل و تلقی کرده و سرانجام از آن پیروز و سر بلند بیرون آمده است .
جای تاسف نیست که جمعی از برادران و فرزندان گرامی ما در واقعه سی ام تیر جان خود را در راه حفظ سعادت و عظمت ملت ایران فدا کرده اند و باین فداکاری سرمایه افتخار جاوید برای خود و خاندان خویش انداخته اند . جای تاسف موقعی خواهد بود که خدای ناخواسته ملت نتواند از این فداکاریهای بی دریغ فرزندان خود نتیجه ای که لازم است بدست آورد و از این خونهای مقدس که ریخته شده بهره ای که شایسته است نتواند تحصیل کند آنهم یقین دارم که با حسن تشخیص و موقع شناسی ملت ایران هرگز پیش نیاید و آرزوی مادر حفظ استقلال و تجدید دوران مجد و عظمت دیرین این کشور باستانی هر چه زودتر تحقق یابد کند .

پایه های حکو متد کتر مصدق باخون و آتش بنا شده است

خونهای پاک و گلگون شهدای جانباز سی ام تیر ضامن استقلال ایران است

درود بر دانه بر و ان پیر افتخار شهدای گلگون کفن سی ام تیر

شیر افمندانه را بر زندگی ننگین ترجیح دادند

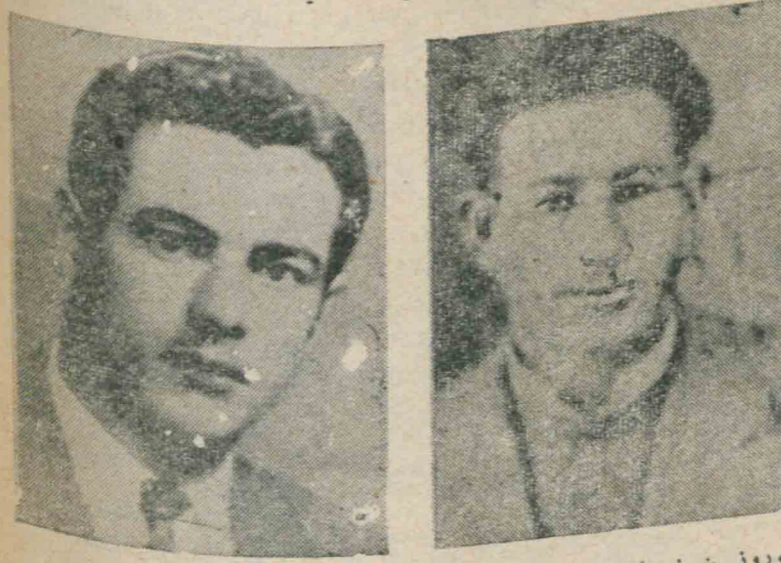
ای بخون خفته شهیدان بشما باسلام

گروهی از بازماندهگان شهدای سی ام تیر در انتظار مجازات جنایتکاران روز شماری می کنند

جمعی از فرزندان قهرمان تهران که با فریاد یامرک یا مصدق در روز سی ام تیر مبارزه شرافتمندانه خود ادامه میدهند

نوروز بیخ فروش یکی از قربانیانی قدرت سلیمی یکی از فرزندان بی نام و کفر جلوی روزنامه فروش در حالی که فریادمیزد یا مرک یا مصدق بدست یکی از جنایتکاران بظاک و خون غلطید خیابان اکیاتان فدای وطن گردیده

ملت ایران با بی صبری انتظاره بجزازات قاتلین و موجدین گشتارسی ام تیر ماه ۱۳۳۱ را از حکومت ملی خود دارند

ای خادم آزموده و فداکار ما، ای مصدق استمارشکن و آهین اراده ما ای مایه آبرو و حیثیت ملت شریف ولایت ما ای زنده کننده آثار تاریخی و سنن دیرین کشور بر افتخار ما، حال عموم ملت قهرمان و مبارز و فداکار و از جان گذشته ایران از شما میخواهند که هر چه زودتر انتقام و خونبهای این فرزندان قهرمان و فداکار را که با خون سرخ و گرم خویش با حکومت ملی شما را بر روی اجساد مشیک و خونین خویش بنا نهاده اند هر چه زودتر از مسیبت و معرکین این واقعه و شرفی که بر شما و جنایتکاران و انادرستان را انتبیه نمایند تا ملت با امیدواری و بانشاری بیشتری در راه بقا و تحکم و استواری حکومت ملی و میهنی شما کماکان جانفشانی و فداکاری نماید

درد و بران بر افتخار و ارجمند شهیدای سی ام تیر ما که با خون خود آزادی و استقلال اذست رفته ملت محروم را باز گردانند. سلام بر ملت حقشاس و قهرمان ما که تا بی جان از پیشوای محبوب و معجز و خورش پشینیانی میناید

درد بر مصدق بیرو خردمند که شرافتمندانه و درانه از حقوق و منافع و استقلال مردم ما دفاع میکنند

کریمپور شیرازی

سدهی اسکندری یکی از شهدای سی ام تیر ماه ۱۳۳۱

گروهی از فرزندان کفن بوش وطن که باخون و آتش بنیان حکومت ملی را در روز سی ام تیر ماه ۱۳۳۱ بی کزاری کردند

هزار بار بر زندگی ننگین زود و سیاه ترجیح داد و این مایه کما خوشوقتی و سربلندی است که ملت زنده و قهرمان ایران در قیام افتخار آمیز و خونین سی ام تیر ثابت کرد که ملت زنده و جاوید و بر افتخار و شرافتمند و آزاده است و این ملت دلیر و غیور ایران که سال گذشته بنای دولت ملی و میهنی پیشوای محبوب و قهرمان خود را بر روی خون و آتش بنا کرد و باخون و آتش این بنای تاریخی و انقلابی عظیم را تا امروز در برابر تمام طوفانهای ننگین داخلی و خارجی و تمام نیرنگها و آتربکهای اجانب و کاشانی جاسوس و بقائی قاتل و مکی هفتنک و اقلیت خان مزدور حفظ نموده و پس از این هم حفظ خواهد کرد. من نه تنهاتر نیستم که سال گذشته با فداکاری و جانبازی گروهی فرزندان قهرمان وطن نیز تاریخ و تحولات ایران در گون شد بلکه بسیار بسیار مسرور و خوشحالم که ملت قهرمان و دلاور ایران با این قیام خونین و مردانه خود بدنیای و بموم بیگانگان عملا ثابت کرد که جان در مقابل آزادی و استقلال ملت و وطن در نزد مردم آزاده و سحرار ما کوچکترین ارزش و بهایی ندارد و اکنون ای پیشوای بزرگ و عالیقدر و محبوب ما، ای رهبر خردمند و انحراف ناپذیر ما،

زیادی از فرزندان دلاور و جانباز ایران مسیر تاریخ ملت ما تغییر و نقشه خائنه کودتای سیاه دولین بیوجان و خائنی انگلیس و امریکا نقش بر آب شد، تاریخ آزادگان گیتی، اوراق دزخشان و بر افتخار مردان زنده و قهرمان عالم هیچگاه قیام خونین و دلاورانه فرزندان بی نام و نشان سی ام تیر را از یاد نبرده و بیوسته چهره درخشان و بیسانی خون آلود و لیان شکفته شده و خندان دلاوران کفن بوش وطن که همه با هم فریاد می زدند یا مرک یا مصدق هیچگاه از یاد مردان آزاده و فداکار نخواهد رفت. من بنام یک سرباز ساده و فداکار و با ایمان نهضت ملی، بنام یک فرد کوچک و خدمتگذار ملت بزرگ و شرافتمند ایران، بنام شورش که زبان گویای طبقه محروم و بی نام و نشان ایران است بیدران و مادران و بازماندهگان شهدای گلگون کفن سی ام تیر دلاورانه و مردانه تبریک و شادباش گفته و با فریاد بلند و رسا میگویم، درد بر شادبدران و مادران شرافتمندی که چنین فرزندان آزاده و فداکاری بیار آورده و بار بخت خون پاک و مقدس خود نهال آزادی و استقلال وطن را آبیاری کردید، سلام بر شما ای اطفال معصوم و بیسی که پدران عزیز و دلاور خود را فدای بقا و وطن و تجدد و حکومت ملی مصدق قهرمان و عزیز نمودید

بخون پاک و سرخ شهدای گلگون کفن سی ام تیر سو گند که ما انتقام این فرزندان خلف و شرافتمند ایران را از دربار جنایتکار و از توام دارفته اندنی بگیریم از پای نخواهیم نشست و شما اگر تاریخ ملت های زنده و جاوید و قهرمان گیتی را ورق نزنید خواهید دید که هیچ قوم و ملت شرافتمند و آزاده نی بدون قربانی دادن و فداکاری و تحمل مشقت و مصائب مالی و جانی و اقتصادی نتوانسته است آزادی و استقلال واقعی خود را بدست آورده و در بین ملت های آزاد و زنده گیتی دارای ارج و قیمت اجتماعی گردد. زیرا میزان نیاقت و شایستگی و برازندگی ملت ها بستگی تام و تمامی به مقدار فداکاری از خود گزشتگی و تحمل محرومیت و دادن قربانی و صبر و بردباری آن ملت در برابر شدائد و مصائب دارد و امروز در بین مردم شرافتمند و قهرمان عالم حق حیات و بقا دارند که شایستگی حیات و بقا و زندگی آزاد و شرافتمندانه داشته باشند و بقیه من اگر در ملتی حس فداکاری و از خود گذشتگی و مردانگی مردان ملت اصولا مرده و حق حیات و زندگی در دنیای کنونی را ندارد و کسانی سزادار و شایسته زندگی آزاد و مستقل هستند که برای آزادی و استقلال مردم و وطن برای بکان اذجان و مال و هستی و آسایش و همه چیز خویش بگذرند و این بیت شعر: با آزادی کوش در زندگی - که صد بار مردن به از بتندی باید شمار و مراد فرزندان شرافتمندی باشد زیرا مرک شرافتمندانه سرخ

سلام بر شما ای شهدای گلگون کفن، سلام بر شما ای قهرمانان خونین بدن، سلام بر شما ای فرزندان قهرمان و بی نام و نشان وطن، سلام بر شما ای مایه آبرو و استقلال ایران، سلام بر شما ای آزاد کننده ملت محروم و مبارز ایران، سلام بهمت و مردانگی شما، سلام بغیرت و فداکاری شما، سلام بروان بلند و پر افتخار شما که با خون سرخ و گرم خویش نهال آزادی و استقلال وطن را آبیاری کردید و نقشه خائنه و مزورانه اجانب را نقش بر آب نمودید، ای فرزندان پر افتخار وطن، ای قهرمانان گلگون کفن، ای یاران فداکار و از جان گذشته مصدق، ای فرزندان بی نام و نشان و بی خانمان ایران که - شاد باشید که کشوری را از قید بندگی و اسارت رها کرده و ملتی را آزاد و سربلند نمودید. درد ابدی بروان آزاده و فداکار شما که پایه های حکومت ملی مصدق را باخون و آتش پی گزرداری نمودید و نام پر افتخار ایران را ای ابد بر فراز قله های بلند و مرتفع ثبت گردید

قیام دلاورانه و خونین سی تیر یکی از بزرگترین و بر بها ترین قیام های ملی ملت محروم گرسنه ما بود، قیام خونین و دلاورانه سی تیر نشان حیات و زندگی ملت شرافتمند و محروم بود، قیام حیات بخش ملی سی ام تیر علامت بقا و نجات و مردانگی و استقلال و ابهت یک ملت زنده و جاوید و آهین اراده بود، مردم شرافتمندی که در سی تیر سال گذشته تهران مسلح و دیکتاتور رادرمیان فریادهای لرزاننده و مردانه خود تکلم می دادند در ردیف بزرگترین قهرمانان جانباز تاریخ ثبت نام کردند. دلاوران کفن بوشی که در روزها قیام های مصمم با چهره های خون آلود دلاورانه سینه های خود را معبر تانکهای شرم و مسللهای سبک قراردادند برای ابد شایسته مقام قهرمانی و فداکاری هستند آن فرزندان بی نام و نشانی که تنهائیراهن مشیک خون آلود خود را بر جسم ساخته و با فریاد و حشمتک و کوبنده «یا مرک یا مصدق» در میان سرباز ها و مسللهای عبور کرده و با مشت تانکهای شرم را بر جای میخکوب می کردند و سرانجام مردانه جان خود را فدای آزادی و استقلال ایران میساختند

هیچگاه از خاطرها محسوسه و ملت فداکاری این فرزندان بی نام و نشان جانباز را هیچگاه از یاد نخواهد برد قیام ملی و دلاورانه سی تیر در ردیف انقلابات بزرگ و جنبشهای تاریخی ملت های قهرمان و زنده دنیا محسوب و در حقیقت میتوان گفت که سال گذشته در چنین روزی با شهادت و فداکاری عده

درد بر دانه بر و ان پیر افتخار و پاک شهدای گلگون کفن سی ام تیر که پایه های حکومت ملی را باخون و آتش پی گزرداری نمودید و نام پر افتخار ایران را ای ابد بر فراز قله های بلند و مرتفع ثبت گردید

درد بر دانه بر و ان پیر افتخار و پاک شهدای گلگون کفن سی ام تیر که پایه های حکومت ملی را باخون و آتش پی گزرداری نمودید و نام پر افتخار ایران را ای ابد بر فراز قله های بلند و مرتفع ثبت گردید

درد بر دانه بر و ان پیر افتخار و پاک شهدای گلگون کفن سی ام تیر که پایه های حکومت ملی را باخون و آتش پی گزرداری نمودید و نام پر افتخار ایران را ای ابد بر فراز قله های بلند و مرتفع ثبت گردید